

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U 100 KNJIGA

Izdavač:

MATICA HRVATSKA U SARAJEVU

Vrazova 7, BiH-71000 Sarajevo; tel: 00387 33 712 870; fax: 00387 33 712 871;
e-mail: mh-sa@bih.net.ba; misao@bih.net.ba

Suizdavač:

FMC SVJETLO RIJEČI

Zagrebačka 19, BiH-71000 Sarajevo; tel: 00387 33 726 200; fax: 00387 33
661364;
e-mail: urednistvo@svjetlorijeci.ba

Od 2001. do 2010. godine u ediciji **Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u 100 knjiga** objavljeno je 30 knjiga. Evo kako su te knjige ocijenili njihovi recenzenti i priređivači:

**LEKSIKON HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA BOSNE I HERCEGOVINE OD
NAJSTARIJIH VREMENA DO DANAS**

**knjiga 1, izdanje 2001. godine, 327 stranica, prodajna cijena 15 KM
autor Mirko Marjanović**

Pri ocjeni ovog Leksikona recenzent mora poći od toga što je autor sebi postavio za cilj, pratiti ostvarenje tog cilja i reći koliko je ono sukladno s proklamiranim načelima. A tu se autoru M. Marjanoviću ne mogu staviti zamjerke...Zbog svega izrečenog, recenzent smatra da je Leksikon g. Mirka Marjanovića odgovorio osnovnim zahtjevima leksikona slične prirode i da je opravdano njegovo objavljivanje i kao samostalnog djela, a posebice kao prve knjige edicije Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u 100 knjiga. (Iz

recenzije prof. dr. Josipa Baotića) U cjelini gledano ovim je djelom učinjen ozbiljan pothvat da se na jednome mjestu saberu pisci hrvatske književne tradicije u Bosni i Hercegovini od najstarijih vremena pa sve do naših dana. Uloženim naporima i akribičnošću obrade postavljene teme autor je ovim djelom dao značajan doprinos ne samo boljem poznavanju hrvatske književnosti u BiH nego i bosanskohercegovačkih kulturnih prilika općenito. *(Iz recenzije prof. dr. Marka Karamatića)*

Napomena: Tiraž ove knjige od 1.500 primjeraka je rasprodan. U pripremi drugo, dopunjeno izdanje.

HRVATSKA USMENA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE- LIRIKA, EPIKA, RETORIKA

**knjiga 4, izdanje 2006. godine, 568 stranica, prodajna cijena 25 KM
priređivač prof. dr. Marko Dragić**

Zbirka sadrži neprocjenjivo jezično, književno, etnološko, antropološko, povijesno i tradicijsko kulturno bogatstvo. Ovakve knjige idu u temeljna djela kulture i književnosti jednog naroda. *(Iz recenzije prof. dr. Ivana Mimice)*. Autor je dao prvi sveobuhvatni slijed usmenoga lirskoga i epskoga te retoričkoga stvaralaštva Hrvata u Bosni i Hercegovini. *(Iz recenzije prof. dr. Stipe Botice)*

HRVATSKA USMENA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE - PROZA, DRAMA I MIKROSTRUKTURE

**knjiga 5, izdanje 2005. godine, 343 stranice, prodajna cijena 15 KM
priređivač prof. dr. Marko Dragić**

Usmena književnost je važan dio književnog stvaranja Hrvata u Bosni i Hercegovini i nezaobilazan i karakterističan dio njihove sveukupne kulture. To usmeno književno blago je obilno i vrijedno. Dragićeva knjiga je priređena po suvremenim stručnim i znanstvenim načelima. *(Iz recenzije prof. dr. Ivana Mimice)* Autor je cijelim svojim izborom narodnoga književnog blaga dao velik obol hrvatskoj tradicijskoj kulturi. *(Iz recenzije prof. dr. Stipe Botice)*

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE OD XIV. DO SREDINE XVIII. STOLJEĆA

**knjiga 6, izdanje 2005. godine, 393 stranice, prodajna cijena 15 KM
priređivač prof. dr. Ivo Pranjković**

Priređivač je analizirao djela 26 pisaca koji su stvarali u razdoblju od XIV. do sredine XVIII. stoljeća. Zналаčki je prebrodio i Scilu i Haridbu i pružio čitateljstvu

višestruko vrlo usklađen izbor iz djela obzirom na njihov značaj u bosanskohercegovačkoj književnosti. U knjizi su po prvi put ugledali svjetlo dana prijevodi s latinskog na hrvatski - B. Alvernski, B. Zalčanin, J. Markijski i L. Čilić. (*Iz recenzije prof. dr. Pavla Knezovića*) U svoj rad prof. Pranjković uložio je puno vremena i truda te je samo tako mogao ovako znalački i temeljito napraviti opsežan, raznolik i dosad najbolji izbor tekstova iz starije književnosti bosanskohercegovačkih Hrvata. To svjedoče izvori i literatura od preko 180 navedenih autora koje je savjetovao te iscrpan rječnih stranih i manje poznatih riječi. (*Iz recenzije dr. Andrije Zirduma*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE OD SREDINE XVIII. DO KONCA XIX. STOLJEĆA

**knjiga 7, izdanje 2006. godine, 488 stranica, prodajna cijena 20 KM
priređivač prof. dr. Marko Karamatić**

Općenito se može reći da je rukopis priređen upravo uzorno. Priređivač odlično poznaje i povijesne prilike o kojima je u rukopisu riječ, i životopise pojedinih autora, i njihove opuse, i relevantnu literaturu o pojedinim piscima i djelima. Pokazuje također istančan smisao za vrijednost i/ili kulturno-povijesnu relevantnost pojedinih djela, pa u skladu s tim uvrštava u svoj izbor ili cjelovita djela ili ulomke pojedinih djela. (*Iz recenzije prof. dr. Ive Pranjkovića*) Kada je u pitanju tehničko-metodološka komponenta ponuđene knjige, mora se istaknuti da je priređivač ispunio zahtjev cjelovitosti i monolitnosti. Prezentiranju pisaca i izbora iz njihovog stvaralaštva prethodi uvodni tekst pod naslovom Predgovor (4-29), koga uvjetno čine tri segmenta - povijesni okvir u kome su nastajala djela, društveni status onih koji su ih stvarali i tematika koja ih je poticala na pisanje, te registar autora uključenih u knjigu, s podacima iz života i stvaralaštva. (*Iz recenzije prof. dr. Josipa Baotića*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U DRUGOJ POLOVICI XIX. I POČETKOM XX. STOLJEĆA

**knjiga 8, izdanje 2005. godine, 342 stranice, prodajna cijena 15 KM
priređivač prof. dr. Šimun Musa**

Knjiga obuhvaća pisce, uglavnom nedovoljno poznate široj javnosti, iz razdoblja raznih stilskih književnih formacija. Musinom će se procjenom/ocjenom i odabranim izvornim tekstovima popularizirati i valorizirati i njihovo djelo i hrvatska kultura. Ovi književni/znanstveni portreti svjedoče i o njima samima i kulturi kojoj pripadaju, kulturi koja se uvijek znala očitovati u svom dubokom smislu, pa i onda kada društvene okolnosti nisu bile povoljne. (*Iz recenzije prof. dr. Stipe Botice*) Pisce uvrštene u 8. knjigu Edicije (kao pripadnike dijela hrvatske književnosti stvarane na tlu Bosne i Hercegovine)-Šimun Musa

nije promatrao s pozicije stilskoidejnih formacija, na primjer, romantizma, realizma/naturalizma, ili moderne, nego im je svakom pristupio kao zasebnoj pojavi. Pobrojio je književne karakteristike njihova djela, a u slučajevima kad ono većim dijelom nije bitno beletrističke naravi, i sve njegove književnopovijesne i kulturološke značajke. (*Iz recenzije Veselka Koromana*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE KONCEM XIX. I PRVE POLOVICE XX. STOLJEĆA

**knjiga 9, izdanje 2005. godine, 560 stranica, prodajna cijena 25 KM
priređivač prof. dr. Miloš Okuka**

Općenito se može reći da je priređivač obavio velik i samozatajan posao jer su mnogi od uvrštenih pisaca dosad bili slabo poznati ili su u međuvremenu zaboravljeni, pa je bilo teško doći do podataka o nekima od njih i o njihovim djelima. (*Iz recenzije prof. dr. Ive Pranjkovića*) Priređivač je među korice Knjige 9 u navedenoj ediciji uvrstio retke, stihove i dijaloge iz, ako je za ovu priliku, sretnijih naslova i načinio uvodne te prateće povijesnoteorijske osvrtne na popriličan broj imena, njih 25, simbolično kao polja nacionalnoga grba. (*Iz recenzije prof. dr. Antuna Lučića*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U PRVOJ POLOVICI XX. STOLJEĆA

**knjiga 10, izdanje 2008. godine, 334 stranice, prodajna cijena 20 KM
priređivač prof. dr. Šimun Musa**

Izbor dr. Muse reprezentativan je i knjiga daje cjelovitu sliku književne ali i povijesne, socijalne i uopće kulturne zbilje Hrvata u Bosni i Hercegovini u prvoj polovici XX. stoljeća. Ova je knjiga važan doprinos hrvatskoj književnosti u Bosni i Hercegovini i uopće hrvatskoj filologiji. (*Iz recenzije prof. dr. Marka Dragića*) Kritički i vrijednosni sudovi, koje je autor mogao i izbjeći, sakrivši se iza uloge (tek) priređivača i više su nego znanstveno hrabri, osobni i poštteni. Oni se prirodno nadovezuju na prikaz karakteristika djela kao u navedenom slučaju Branka Strahimira Škarice: „*Kada ta energija izostaje, tekst se svodi na banalne odgovore i ispraznu retoriku.*“ U svojim ocjenama prof. Musa ne podilazi potrebi veličanja predstavnika vlastite književnosti kako bi oznakama našega identiteta dao na važnosti, nego sa znanstvenom strogošću govori o stvaralaštvu svakog autora, utemeljeno, uvjerljivo i dokažljivo kao u ovom slučaju o Izidoru Poljaku: „*Moglo bi se reći kako je njegovo pjesništvo raspolučeno na one dionice ispunjene vedrinom, nadom i ljubavlju, nasuprot kojih stoje pjesme pune zdvajanja, ledene samoće i straha.*“ (*Iz recenzije mr. sc. Marka Tokića*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U XX. STOLJEĆU
knjiga 11, izdanje 2006. godine, 482 stranice, prodajna cijena 20 KM
priredivač prof. dr. Rajko Glibo

Knjiga nas upoznaje sa zaboravljenim i prešućivanim spisateljima i tekstovima, s nama danas nepoznatim književnicima. (*Iz recenzije Zdravka Kordića*) Svi ti hrvatski pisci, pogubljeni, zatvarani, proganjeni i izgnani, bili su proskribirani, zabranjeni, stigmatizirani i nepravedno osuđeni na "mrak ideološke rigidnosti i krivnje (koji ih je) doslovce izbrisao iz nacionalnog književnopovijesnog pamćenja...i ne samo da su proskribirani i prognani iz hrvatske književnosti, nego im je zameten i gotovo svaki trag postojanja, čak i na razini gole faktografije". (*Iz recenzije prof. dr. Šimuna Muse*)

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U XX. STOLJEĆU
knjiga 12, izdanje 2008. godine, 298 stranica, prodajna cijena 17 KM
priredivač prof. dr. Šimun Musa

Cijela je knjiga priređena sukladno načelima suvremene znanstvene metodologije i izniman je doprinos hrvatskoj filologiji, povijesti i uopće kulturi i civilizaciji. Zato će *Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u XX. stoljeću* prof. dr. sc. Šimuna Muse dobro doći i znanstvenicima, i đacima, i studentima, i svim ljubiteljima hrvatske kulture i književnosti. Knjiga je, također, zoran dokument življenja u dvadesetom stoljeću u Bosni i Hercegovini. (*Iz recenzije prof. Dr. Marka Dragića*) Posebno treba naglasiti da priredivač nije samo preuzimao biobibliografske podatke, kako se uglavnom radi kad je književhistoriografija obavila svoje, nego da ih je djelomice i sam prikupljao. Taj istraživački posao, kakav bi trebali poduzeti i drugi priredivači, vrlo je svrhovit u ovoj prigodi. Njime se učvršćuje jedan od kritičkih temelja edicije *Hrvatska književnost Bosne i Hercegovine u 100 knjiga*. (*Iz recenzije Veselka Koromana*)

SILVIJE STRAHIMIR KRANJČEVIĆ: IZABRANE PJESME
knjiga 13, izdanje 2007. godine, 248 stranica, prodajna cijena 15 KM
priredivači prof. dr. Enver Kazaz i prof. dr. Josip Baotić

Svoj temeljni stav prema pjesniku Kazaz je odredio već i samim naslovom predgovora *Kranjčevićeva sintetična poetika*, obrazlažući kako se "hibridizacija poetika" u Kranjčevićevom pjesništvu "zbiva kao sintetski i sintetizirajući postupak mnogostrukih kombinacija u kojima klasicizam, romantizam, parnas, impresionizam i simbolizam sudjestvuju, međusobno se oploduju, neprestance redefinišu svoja izvorna, zapadnoevropska načela". Posmatrajući Kranjčevića i kao hrvatskog i kao bosanskohercegovačkog pjesnika, ali i unutar

“interliterarne južnoslavenske zajednice”, autor predgovora uvjerljivo ističe pjesnikovu emancipatorsku ulogu u anticipaciji moderne, a time i u približavanju Evropi. (Iz recenzije prof. dr. Juraja Martinovića) Izbor Kranjčevićeve poezije (*Izabrane pjesme*, knjiga 13) prati liniju Kranjčevićevog poetskog stvaranja u smislu odabira i prezentacije njegovih ključnih pjesama, kanoniziranih tekstova, dok se u vrsnom predgovoru Envera Kazaza Kranjčevićeva poezija interpretira iz drugačije perspektive. Kazaz, naime, odabire reprezentativne tekstove Kranjčevićevog opusa (*Mojsije, Posljednji Adam, Mramorna Venus, Gospodskom kastoru, Radniku* i dr.) usvajajući pri tome uspostavljeni estetski poredak, dok u interpretaciji Kranjčeviću pristupa kao pjesniku hibridne imaginacije, kao bardu koji u svom poetskom pismu afirmira koncept interkulturalnog i interliterarnog i, shodno tome, sintetičkog poetskog diskursa. (Iz recenzije mr. Mevlide Đuvić)

SILVIJE STRAHIMIR KRANJČEVIĆ: PJESNIČKA PROZA, KRITIKA, PISMA
knjiga 14, izdanje 2007. godine, 314 stranica, prodajna cijena 20 KM
priredivači prof. dr. Josip Baotić i prof. dr. Enver Kazaz

Pjesnik, kritičar, pa i urednik, Silvije Strahimir Kranjčević svojim literarnim opusom predstavlja jednu od ključnih pojava na prostoru interliterarne južnoslavenske zajednice u devetnaestom stoljeću. Ako je poezijom dovršio romantizam, te najavio i utemeljio modernistički poetički sustav, on se u svojim kritičkim radovima pokazuje ne samo kao vrstan kroničar književnih zbivanja, nego i kritičar koji na južnoslavenski kulturni prostor uvodi elemente impresionističke i tematske kritike.

(Iz predgovora prof. dr. Envera Kazaza, knjiga 13) Kranjčevićeva pjesnička proza i pisma koju priređuju Baotić i Kazaz (*Pjesnička proza i pisma*, knjiga 14) donosi tekstove koji su manje poznati bosanskohercegovačkoj javnosti, što im svakako ne umanjuje vrijednost, naprotiv. Publikovani u ovom izboru, zanimljivi tekstovi (*Prvi honorar, Tko će osloboditi narod...?, Mućak, Nacrt nedovršene drame* i dr.) upotpunjuju Kranjčevićev stvaralački profil i čitaocu približavaju kulturne i literarne kontekste njegovog stvaranja. Na taj način, u ovom projektu se Kranjčevićev književni opus predočava u sveobuhvatnosti njegovog literarnog interesovanja i angažmana. (Iz recenzije mr. Mevlide Đuvić)

**TUGOMIR ALAUPOVIĆ
ANTE NEIMAREVIĆ
ŠTEFANIJA (ŠTEFA) JURKIĆ
LJUBO HRGIĆ (HRVOJE BOR)
IZBOR IZ DJELA**

**knjiga 15, izdanje 2010, 532 stranice, prodajna cijena 25 KM
priređivač prof. Mato Mrkonjić**

Izabranim tekstovima uvrštenih autora u ovu knjigu priređivač je želio istaknuti njihove bitne književne karakteristike. Tragao je za njihovim antologijskim vrijednostima ostvarenim u više žanrova (proza, poezija, drama, dnevnik). Iako ovu knjigu dijele, svaki autor u njoj ima svoj reprezentativan prostor i izbor.

**TIN UJEVIĆ: RIĐOKOSI MESIJE, poezija
knjiga 16, izdanje 2008. godine, 239 stranica, prodajna cijena 15 KM
priređivač Mile Stojić**

Stojić, inače vrstan poznavalac Tinovog poetskog opusa, odlučio se, kako i sam naglašava, za one pjesme koje Tina predstavljaju kao *vjernika krivovjerna pravca*, pa potom *pjesnika u unutarnjem labirintu*, te pjesnika zarobljenog *u tamnicu tijela*. Ta tri ugla, jesu, zapravo, suštinske odlike Tinovog modernizma, ali i suštinske odlike modernističkog senzibiliteta, filozofije, na koncu, modernističkog koncepta čovjeka i njegova svijeta. Stojić, dakle, čita velikog pjesnika, ne samo iz ugla njegovih poetičkih mijena, već i iz rakursa koji ukazuju na konstante Tinove poezije i poetike. I zaista *kao vjernik krovovjerna pravca*, Tin se ukazuje u dimenziji pjesnika *izgnanika* iz svih dominantnih i vladajući modernističkih utopizama, pa je on pjesnik skeptične nade, pjesnik obasut sumnjom kao izvorištem svoje poezije. Zato je Tin po Stojiću mistik, ali i *pobunjenik*, bodlerovac, čija se sumnja stere od zemnog do nebeskog, ne dozvoljavajući niti ijednoj modernističkoj utopiji da ostane neispitana. (*Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza*)

**TIN UJEVIĆ: PREDIGRA BURE, proza
knjiga 17, izdanje 2008. godine, 318 stranica, prodajna cijena 18 KM
priređivač Mile Stojić**

Pjesnikov *unutarnji labirint* već donosi egzistencijalistički okvir poetike, zarobljenost i pjesnika, i poezije, i jezika u ontološki postuliranu skepsu. Egzistencijalistički poetički okvir Stojić će otkriti i u Tinovom oslikavanju *tamnice tijela*, pa se u Stojićevom predgovoru ukazuje književnopovijesna vertikala od Tinovog zahtjeva za revolucioniranjem formi i jezika, do pjesnikovog nastojanja da proдре u nove ontološke prostore. Tin se sa stajališta

poetike ukazuje kao pjesnik koji je programatski želio nov jezik i nove forme na početku svoje pjesničke odiseje, da bi se potom potvrđivao kao pjesnik koji želi novo u ontološkoj dimenziji svoje poezije.

Kada se ima u vidu ocjena Stojićevog izbora poezije i proze, nužno je naglasiti da je priređivač pokazao dar za izbor ne samo reprezentativnih tekstova, već i onih pjesama, lirskih proza i kritičkih tekstova koji Tina predstavlja kao *lirskog zakonodavca*, ali i esejistu koji je hrvatsku književnost i ukupnu interliterarnu južnoslavensku zajednicu uvlačio u kontekst svijeta, kultura velikih jezika i istodobno vrijednosti tih kultura na južnoslavenski prostor. (*Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza*)

IVO ANDRIĆ: PROKLETA AVLIIJA

**knjiga 18, izdanje 2007. godine, 150 stranica, prodajna cijena 10 KM
priređivač Ivan Lovrenović**

Iz ovoga turobnog i uskogrudnog pogleda na književnost i na Andrića (kao i na nacionalnu kulturu općenito) poniknula je davnašnja teza po kojoj bi se Andriću, eto, još nekako i moglo priznati književno hrvatstvo, ali u vrlo doziranoj mjeri. Bio bi to samo Andrić s *Hrvatskom mladom lirikom*, *Ex Pontom* i *Nemirima* te zaključno s *Putom Alije Đerzeleza*, dakle, do 1919. godine kada je otišao živjeti u Beograd i „posrbio se“. To se, kažu autori ove teze, podudara i s njegovom „promjenom jezika“: od tada je ostavio ijekavicu i prešao na ekavicu. Čak ni na suhoj činjeničnoj razini ovi „argumenti“ naprosto nisu točni. Recimo, Andrić je ijekavicu i ekavicu naizmjenice koristio od svojih gimnazijskih dana, ijekavske tekstove objavljivao je u vrijeme kada svi viđeniji hrvatski pisci pišu ekavski (Krlježa, A. B. Šimić, Ujević, Krklec...), a neke od svojih vrhunskih pripovjedaka, napisane i objavljene davno nakon što je „prešao u Beograd“, napisao je ijekavski i nikada kasnije nije ekavizirao. Apsurdnost takve nacionalno-jezične purifikacije i administriranja unutar jednoga kompleksnog a cjelovitog autorskog opusa najbolje se ogleda u činjenici da se na taj način iz Andrića, koji bi bio „priznat“ i kao hrvatski, te uvršten u hrvatsku književnost, izostavlja ono najbolje što je stvorio, a što umjetnički kulminira u *Proklesoj avliji* (cijeli „franjevački ciklus“ pripovjedaka, *Travnička hronika* itd.). (*Iz predgovora Ivana Lovrenovića, knjiga 18, Prokleta avlija*) Ili treba samo čitati o tome kako Lovrenović vidi hrvatski kulturni i književni identitet i trijadu u njemu: Andrić, Krlježa, Ujević, te sukladno tome trijadu u tom identitetu: bosanskohercegovački dio s orijentalnim nanosom, dalmatinskomediteranski i panonsko-srednjoevropskom. Ili, pak čitati o tome što sve znače redukcionistička ideološka interpretiranja Andrićevog opusa usklađena s konzervativnim kolektivnoautoritarnim konceptom etničkog identiteta. (*Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza*)

IVO ANDRIĆ: NA DRINI ČUPIJA

**knjiga 19, izdanje 2007. godine, 316 stranica, prodajna cijena 18 KM
priređivač Ivan Lovrenović**

Andrić je, naime, u cijeloj našoj modernoj književnosti jedini autentični baštinik, i predani tumač, one ogromne tradicije koja je kao *svoj* osjećala i nastojala artikulirati (jezično-literarno, prije svega) cijeli štokavski univerzum, i to u svim njegovim civilizacijskim i etnokonfesionalnim varijetetima, a koji se u klasičnim bartolkašićevskim terminima stoljećima zvao: *ilirski*, ili u starih *pisalaca* franjevačkih u Bosni: *bosanski, ilirički aliti slavobosanski* (Matija Divković, Stipan Margitić Jajčanin, Filip Lastrić i dr.). Takva je bila Andrićeve autopercepcija, koja je bila jedini mogući okvir vlastitog kulturno-jezičnoga identiteta, kako ga je morao osjećati a da ne iznevjeri samoga sebe. Treba li uopće i naglašavati kako je u srcu takvoga osjećaja *svojega svijeta* - Bosna, i zašto je Bosna tako važna u Andrićevoj povijesno-antropološkoj imaginaciji i u njegovoj literaturi! (Iz predgovora Ivana Lovrenovića, knjiga 18, *Prokleta avlija*) Tako u Lovrenovićevom tekstu izrasta osobeni Andrić interpretiran iz horizonta našega doba, iz doba jugoslavenske postapokalipse, ili Andrić kao višepripadan pisac koji hibridizira i proširuje granicu svakog književnog i kulturnog identiteta u koji ulazi, ili, pak, Andrić u kontekstu jugoslavenske socijalističke diktature, odnosno Andrić kao jedan od pisaca južnoslavenskog modernizma itd. (Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza)

IVO ANDRIĆ: TRAVNIČKA HRONIKA

**knjiga 20, izdanje 2007. godine, 426 stranica, prodajna cijena 20 KM
priređivač Ivan Lovrenović**

Tin Ujević, Ivo Andrić, Miroslav Krleža - poslušajte to suzvučje! Pokušajte imaginirati sve linije značenjâ, vibracija, smislova, koje se uspostavljaju, slute, otvaraju u trokutnome polju označenu s ta tri imena, s te tri poetike, s ta tri književna i biografska iskustva! Je li ikada hrvatska književnost, u poslu samopromatranja, samo izgovorila ta tri imena ovako tijesno zajedno, kao trijadu, a kamoli pokušala pronaći ono mjesto koje toj gigantskoj trijadi pripada u strukturi te književnosti? Nažalost, nije! Hrvatska se književnost više trudila da zaboravi takvu mogućnost. O kakvu modelu ponašanja unutar jedne kulture to govori? O tomu, da ona ima ozbiljan problem s prepoznavanjem vlastitih sadržaja i vrijednosti, problem sa samoprepoznavanjem. To, dalje, znači da ta kultura ima ozbiljnih problema s integracijom vlastitih različitosti; s vlastitim (pluralnim) identitetom u krajnjoj liniji. (Iz predgovora Ivana Lovrenovića, knjiga 18, *Prokleta avlija*) Lovrenovićev esej vješto pri tom povezuje Andrića s franjevačkom tradicijom, ali bez one teorijske argumentacije, već izložene u nekim radovima, o utjecaju franjevaca i njihovih vrsnih kronika na Andrićeve filozofiju i arhivarski koncept povijesti te transformaciju modela kulturne memorije izvršenu u

Andrićevom djelu u odnosu na epskoherojsku kulturnu paradigmu južnoslavenske kulturne tradicije. (*Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza*)

IVO ANDRIĆ: PRIPOVIJETKE

**knjiga 21, izdanje 2007. godine, 474 stranice, prodajna cijena 24 KM
priređivač Ivan Lovrenović**

Ako se prihvati da je književno djelo, pogotovo kad je ono čitav opus i cijeli sustav, kao u naša tri primjera, osim što je neponovljivo individualan čin i znak, u isti mah izraz i baštinik cijeloga jednog kulturnog backgrounda, onda će biti prilično jasno da se o Ujeviću, Krleži i Andriću može govoriti i kao o kulturnim činjenicama koje na svoj, umjetnički način, reprezentiraju i reflektiraju tipološku diversificiranost hrvatske kulture u tri kulturno-civilizacijska podtipa: mediteransko-romanskom, panonsko-srednjoevropskom, balkansko-orijentalnom. U hrvatskoj znanstvenoj, intelektualnoj, književno-esejističkoj praksi ova se činjenica do danas uočavala samo stidljivo i marginalno. A riječ je, zapravo, o kapitalnoj činjenici povijesti i kulture, jer tek sa shvaćanjem i prihvaćanjem te trovrstne pojavnosti, hrvatska kultura zadobija vlastitu puninu. (*Iz predgovora Ivana Lovrenovića, knjiga 18, Prokleta avlija*) ...Jednostavno rečeno, Lovrenovićev izbor i interpretacija Andrića izuzetna su dragocjenost za hrvatsku književnost, bosanskohercegovačku i ukupnu južnoslavensku interliterarnu zajednicu. (*Iz recenzije prof. dr. Envera Kazaza*)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ: PJESME

**knjiga 22, izdanje 2009. godine, 262 stranice, prodajna cijena 18 KM
priređivač prof. dr. Vlado Pandžić**

Mnogi književni povjesnici i kritici tvrde početkom 21. stoljeća da je Antun Branko Šimić stekao izniman pjesnički ugled u Hrvatskoj i diljem Europe, gotovo kao ni jedan drugi hrvatski pjesnik. Nerijetko se danas može čuti od stranih prevoditelja da su dobivali enormne novčane potpore i honorare poglavito iz jugoslavenske te hrvatske državne blagajne za prevođenje djela podobnih državnih pisaca, ali odustajući od toga uzaludnog posla, usmjerivali su se bez ikakve financijske motivacije na prevođenje najboljih pjesama Antuna Branka Šimića, smatrajući ih neospornom umjetničkom vrijednošću koja se može predstaviti na svakom jeziku. (*Iz predgovora priređivača prof. dr. Vlade Pandžića*)

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ: PROZA I

**knjiga 23, izdanje 2009. godine, 300 stranica, prodajna cijena 20 KM
priređivač prof. dr. Vlado Pandžić**

Prošlo je devedeset godina od prvih objavljenih kritičkih napisa Antuna Branka Šimića, ali vrlo malo je hrvatskih književnih povjesnika i relevantnih kritika koji su se usudili javno hvaliti upravo taj njegov vrlo značajni doprinos hrvatskoj književnosti i kulturi. Nedvojbeno je bilo više stranaca koji su mu poklonili pozornost kao književnom kritiku nego Hrvata. Uglavnom su se divili njegovoj iznimnoj darovitosti, ljudskoj hrabrosti, širokim znanjima, velikim sposobnostima i iznimno rijetkim umijećima, ali i dobro razumjeli da je u Hrvatskoj vrlo opasno zamjerati se drugim piscima pišući istinu.

U posljednjih pet-šest desetljeća suglasni su gotovo svi hrvatski književni stručnjaci i znanstvenici da je jedan od najvećih hrvatskih pjesnika, ali glavčina u velikom luku potihom zaobilazi njegove nesvagdašnje, iskrene, avangardne, osebujne i osobito hrabre kritike, eseje, osvrtne, polemike i članke o književnosti. *(Iz predgovora priređivača prof. dr. Vlade Pandžića)*

ANTUN BRANKO ŠIMIĆ: PROZA II

**knjiga 24, izdanje 2009. godine, 292 stranice, prodajna cijena 20 KM
priređivač prof. dr. Vlado Pandžić**

Knjiga izabranih A. B. Šimićevih djela *Proza II* nakon pomnijih razmišljanja i usustavljenih razredbi ima poglavlja: Uvodnici, programatski članci, eseji i polemike o umjetnosti, časopisima i novinstvu, Kazališne kritike, prikazi i osvrti, Kritike, eseji, prikazi, osvrti i članci o likovnoj umjetnosti i Pripovjedna proza i feljtoni. U nastojanjima uskladbe opsega planiranih triju knjiga istaknutoga hrvatskoga pisca prebačeno je poglavlje Pripovjedna proza i feljtoni s početka knjige *Proza I*, koja nakon toga sadrži samo kritike, prikaze, eseje, rasprave, osvrtne i članke o književnosti. Koliko god te promjene mogu biti prijeporne, zato što nisu u skladu s uobičajenim uredničkim načelima, razgovijetni su i odlučni razlozi za takvo postupanje, odstupanje i usklađivanje, premda se ne mogu prešutjeti pomne prosudbe i jasne procjene o manjoj vrijednosti i važnosti pripovjedne proze i feljtona u tome velikom književnom opusu. *(Iz predgovora priređivača prof. dr. Vlade Pandžića)*

JAKŠA KUŠAN: JEDAN ŽIVOT

**knjiga 26, izdanje 2009. godine, 282 stranice, prodajna cijena 16 KM
priređivač Vjekoslav Boban**

Tradicionalizam je temeljna poetička značajka cjelokupnoga književnoga djela Jakše Kušana. On se zrcali na formalnoj, strukturnoj i tematskoj razini. Tradicionalizam ne možemo zaobići ni kada prozaik, redovito koristeći klasičnu realističku metodu, slika patrijarhalnost jedne u sebe zatvorene psihološke i etičke zajednice čija fanatična odanost tradiciji dovodi do potpune inertnosti i kobne zaostalosti. U tom duhu pisac se zaokupljen impresivnošću zapaženih detalja sav predaje anegdoticnosti i naraciji zaboravljajući razvijati radnju ili ponirati u psihološke dubine. Ovo posljednje kao da se pretpostavlja, kao da je imanentno zabačenim bosanskim kasabama što vatromete izvanredno zanimljivim pojedinostima na usudnom rubu tankoga života i debele smrti... (*Iz pogovora priređivača Vjekoslava Bobana*)

NIKOLA ŠOP: PJESME, DRAME

**knjiga 28, izdanje 2006. godine, 476 stranica, prodajna cijena 20 KM
priređivač Branimir Donat**

Šop je snagom svoje neiscrpne uobrazilje i svojom okrilačenom poetskom riječju nastanio prostranstva koja su do njega bila nenaseljena. To je podvig pravog "svemirskog alpinista" koji ga zaista čini pjesnikom evropskoga i svjetskoga ranga. (*Iz recenzije Stevana Tontića*) U dojmljivoj karnevalizaciji, pomoću koje razvija fantastični teatar glasova, Šop je našao osebujuan način da se ironijom i groteskom odupre tragediji a da ne umanjuje težinu. (*Iz recenzije Zvonimira Mrkonjića*)

NIKOLA ŠOP: PROZE

**knjiga 29, izdanje 2006. godine, 306 stranica, prodajna cijena 15 KM
priređivač Branimir Donat**

Kada se ova knjiga (i ovo izdanje Šopovih djela) pojavi u javnosti, slika o Šopu pripovjedaču moraće da doživi ozbiljnu korekciju. Šop će početi da se čita i uvažava i kao vrlo osoben i značajan prozaista u tradiciji modernog "magijskog realizma". (*Iz recenzije Stevana Tontića*) Glavnina Šopovih proza pripada onoj vrsti gdje pjesnik želi pokazati kako su sakralno i profano vrlo bliski, a Donat ih približava tipu legende. U njima se Šop pokazuje pobornikom pučkog kršćanstva, kao praktički teolog poniznosti i jednostavnosti koji nalazi božansko u svakodnevnom. (*Iz recenzije Zvonimira Mrkonjića*)

NIKOLA ŠOP: PISMA

**knjiga 30, izdanje 2006. godine, 227 stranica, prodajna cijena 15 KM
priređivač Branimir Donat**

Ova pisma sadrže i mnoga druga mjesta, bez kojih bi ljudski i poetološki portret Nikole Šopa ostao umnogome nepotpun i apstraktan. Ona će pomoći da čitalac bolje shvati i onog teže shvatljivog, upravo apstraktnog pjesnika Šopa iz njegovih svemirskih, u istraživanje kosmičke beskonačnosti i kosmičkog "beztežinstva" zapućenih, previsoko uzvitlanih poema. (*Iz recenzije Stevana Tontića*) Šopova prepiska doista je rubno područje njegova velikog i razvedenog djela. Pa ipak postavljajući istine osjećaja i njihove fiktivnosti, on nehotice nudi svoja pisma kao prizorište duševne borbe kojoj je podvrgavao ideju svakog svog djela. Utoliko je i uvrštavanje Šopovih pisama u njegova Izabrana djela bilo u potpunosti opravdano (*Iz recenzije Zvonimira Mrkonjića*).

STANISLAV ŠIMIĆ: IZABRANA DJELA**VLADIMIR JURČIĆ: IZABRANA DJELA,**

**knjiga 31, izdanje 2009. godine, 629 stranica, prodajna cijena 37 KM
priređivač prof. dr. Vlado Pandžić**

U ovoj knjizi nalaze se pjesme, eseji i rasprave o jeziku, eseji i rasprave o kritici, eseji, rasprave, kritike, prikazi i osvrti o književnosti, eseji o filmu, te putopisi Stanislava Šimića i izbor njegovih pjesama, životopis, bibliografija i literatura, a od Vladimira Jurčića su u ovu knjigu uvrštene pjesme, eseji, rasprave, kritike, prikazi i osvrti o književnosti i kazališne kritike, njegov životopis, bibliografija i literatura. Priređivač ove vrlo sadržajne knjige prof. dr. Vlado Pandžić napisao je iscrpne predgovore o djelu i jednog i drugog pisca.

VITOMIR LUKIĆ: ROMANI

**knjiga 38, izdanje 2010. godine, 366 stranica, prodajna cijena 20 KM
priređivač prof. dr. Antun Lučić**

Ono što je alegorijsko u Marulićevu spjevu *Davidijada* u podjednakoj jakosti bi otprilike bilo metonimijsko u Lukićevim romanima *Album* i *Hodnici svijetloga praha*. On pripada naraštaju pisaca, a može se doživjeti i kao pojedinac, koji je nacionalnoj književnosti donio iskorak... Gospodstveni čitatelj sigurno će uočiti da je iznimno u Lukićevu opusu upravo kontemplativno opisivanje svijeta i čovjeka zatočenog u njemu. Na to je upozoravala i značajnija književna kritika, osobito naglašavajući da je možda najsnažniji hrvatski autor narativne proze iz Bosne i Hercegovine u poodmakloj, drugoj polovici 20. stoljeća... (*Iz predgovora priređivača prof. dr. Antuna Lučića*)

VITOMIR LUKIĆ: PRIPOVIJETKE I NOVELE

**knjiga 39, izdanje 2010. godine, 562 stranica, prodajna cijena 30 KM
priređivač prof. dr. Antun Lučić**

U ovome je izdanju Lukićev rad predstavljen kroz žanrove u kojima je dosegnuo najviše umjetničke i misaono-doživljajne prinose. Početni i, dakako, kraći izbor podlegao je, upravo ustupio prostor širem jer, uz probrano objavljene, uvršteni su i neki rukopisni uradci te posloženi uglavnom kronološkim slijedom tiskanja naslova. Dostatno su mjesto, kroz pregled autorovih knjiga, našli i radovi koji su izašli na stranicama tematskih časopisa i zbornika. Ono što se pak ovdje objavljuje iz Lukićeve ostavštine nema podataka da je dosada negdje i otiskano. (Opširna bibliografija radova i literature takvo što nije unijela u svoj popis pa ih treba držati prvotiskom.)

Čudotvorna Lukićeva rečenica obnavlja se u spoznaji i doživljaju onih koji ga prihvaćaju i njime se čitateljski grade, kao irski čitatelj uz svoga Joycea ili Becketta. Po napisanosti traje neprekinuti krug, oskulpturuje se autohtonost njegova djela, prodornije prisutna u nadolazećoj čitalačkoj svijesti... *(Iz predgovora priređivača prof. dr. Antuna Lučića)*

VITOMIR LUKIĆ: PJESME, DRUGE PROZE

**knjiga 40, izdanje 2010. godine, 586 stranica, prodajna cijena 30 KM
priređivač prof. dr. Antun Lučić**

Nastojeći svijet izraziti drukčijim vladanjem jezičnom umjetninom, Lukić nužno izvodi reviziju tečevina i nastalih strujanja u domaćem književnom životu. Svoj pripovjedni mar ne prinosi samo objavljivanju, već i objavi nove *prevratničke proze*. Za tadanje bosanskohercegovačke prilike to je čin subverzije, u početku prešutan, nešto kasnije polemički i glasan. U ideološki stegnutu vremenu to je značilo sudaranje s "papirima i fantomima". Ključne poticaje obnovi (hrvatske) književnosti u BiH postiže tragom raskida s književnom tradicijom, odnosno razdruživanjem s njezinim "ozemljem". *(Iz predgovora priređivača prof. dr. Antuna Lučića)*

HRVATSKA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE U 100 KNJIGA

MATICA HRVATSKA U SARAJEVU

Vrazova 7, BiH-71000 Sarajevo; tel: 00387 33 712 870; fax: 00387 33 712 871;
e-mail: mh-sa@bih.net.ba; edicija@bih.net.ba

Identifikacijski broj 4200345210001

Transakcijski račun: INTESA/SANPAOLO BANKA DD SARAJEVO,
154-001-00000019-10-1549995000528727

Devizni račun: INTESA/SANPAOLO BANKA DD SARAJEVO,
53371200-400139

SWIFT: UPBKBA22, IBAN: BA391549995000413297

Narudžbenica

Ime i prezime kupca ili puni naziv ustanove koja kupuje knjigu/knjige

Adresa kupca (mjesto, ulica, broj, telefon)

Kupujem knjige (navesti brojeve knjiga i broj primjeraka)

Knjige kupujem uplatom na račun edicije: Matica hrvatska u Sarajevu - O.M.H.S.
- edicija Hrvatska književnost BiH u 100 knjiga, INTESA/SANPAOLO BANKA
DD SARAJEVO, broj: 170 - 100 - 10002128 - 04

Pečat ustanove Potpis i JMBG kupca:

Potpis odgovornog lica:

U _____, dana _____.

Članovi Matice hrvatske u Sarajevu i ogranaka u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Hrvatskoj, navedene knjige mogu kupiti u uredu Matice hrvatske, Sarajevo, Vrazova 7.

Po prodajnoj cijeni knjige mogu kupiti građani koji nisu članovi Matice hrvatske u Sarajevu i pravna lica telefonom broj 00387 33 550 835 (fax: 00387 33 550 836) ili narudžbenicom.

Kupnjom knjiga pomažete realizaciju ovoga velikog nakladničkog projekta, kojim se ispisuje nova stranica kulturne povijesti bosanskohercegovačkih Hrvata, nezaobilazna u svakom vrednovanju hrvatske i bosanskohercegovačke književnosti.